

Národní park Podyjí - postoje a názory místních občanů, starostů a turistů

Při aplikaci ochrany přírody a místního rozvoje v chráněných oblastech je nezbytné znát názory zainteresovaných skupin lidí, tedy především místních obyvatel a návštěvníků. Pro účely této studie byly definovány 3 skupiny (místní občané, starostové a turisté), jimž byly pokládány otázky týkající se prostředí národního parku, osobního vztahu k dané oblasti, postoje k rekreačním aktivitám, práce Správy Národního parku Podyjí a ekonomických dopadů turismu na oblast.

Využitelné výstupy:

Většina místních obyvatel a všichni starostové NP chápou Podyjí jako svůj domov a nepřestěhovali by se, měli-li by možnost. U občanů došlo mezi roky 1991 a 2000 k mírnému zvýšení skepticizmu k vyhlášení NP, zatímco všichni starostové s postupem času tento akt začali vnímat kladně.

Jako přírodu nejvíce ohrožující rekreační aktivity uvádějí shodně jak starostové, tak občané motorismus a kempování. Naopak sběr lesních plodů a hub, pěší turistika či cykloturistika jsou vnímány jako aktivity s nejméně poškozujícím vlivem. Návštěvní řád NP místní obyvatelé velmi často neznají, pokud ano, vnímají ho většinou jako optimálně nastavený. Naopak větší částí starostů je vnímán jako příliš přísný, což zdůvodňují především zákazem koupání v Dyji a zákazem sběru lesních plodů v nejvíce chráněných zónách NP.

Větší část respondentů uvádí, že existence národního parku nemá žádný vliv na jejich život (viz Graf 1) a z těch, kteří tento status nějak vnímají, jich menší část cítí tento vliv jako pozitivní. Tyto postoje se ale velmi liší mezi jednotlivými obcemi a vykazují jistou paralelu s bývalými restrikcemi a tedy i názory na práci Správy NP. Při pohledu na obě skupiny bez rozlišení příslušnosti k obcím je možné pozorovat, že starostové vnímají Správu NP veskrze pozitivně, zatímco u občanů nelze vysledovat žádné jasné stanovisko.

Většina obyvatel věří, že existence NP podporuje rozvoj obce, ve které žijí; tento pozitivismus se vyskytuje napříč všemi místními komunitami. Na druhou stranu, téměř 3/4 občanů a většina starostů považuje pracovní příležitosti v oblasti NP a jeho okolí za neuspokojivé (viz Graf 2) a téměř polovina si myslí, že založení NP Podyjí nemělo na množství místních pracovních příležitostí vliv. Velká část respondentů z obou skupin uvádí, že nemají z místního turismu žádné ekonomické benefity; taktéž většina zastává názor, že zvyšování cen v oblasti NP Podyjí je důsledek zvýšeného množství turistů. Většina starostů a menšina občanů vnímá životní prostředí v NP mezi lety 1991 a 2000 jako neměnné; turisté ve velké většině případů nebyli schopni odpovědět (viz Graf 3), a to z důvodu, že tuto oblast navštívili poprvé.

Pouze malý počet turistů a menší část místních obyvatel měli povědomí o environmentálních problémech v národním parku. Jako vážný problém bylo spatřováno znečištění způsobené turistickými aktivitami či fluktuace vodní hladiny Dyje. Část místních vnímá jako závažný problém také fakt, že zaměstnanci Správy NP nerespektují zákaz vjezdu vozidel, dále poukazují na problémy s místní kanalizací a odvozem odpadů či kritizují chování turistů. Místní starostové poukazují především na problémy v jejich obcích. Jako nejzávažnější problém nutný řešit přednostně byl místními občany i turisty označen problém s odpady, starostové tak vnímají především zhoršenou kvalitou vody.

Intenzitu pohybu turistů na silnicích a turistických trasách nevnímá jako problém žádná ze tří skupin, ale někteří lidé se tím cítí být rušeni. Většina starostů by přístup do nejchráněnějších míst NP turistům nepovolila, naopak většina občanů je opačného názoru. Tento názor často koresponduje s případnou nespokojeností se zvýšeným výskytem turistů v daném místě, je tedy možné, že lidé s tímto názorem spojují odliv návštěvníků. Turisté, starostové i občané by ale do těchto ochranných cenných míst vstup povolili s průvodcem.

Je zřejmé, že množství rozdílných pohledů a názorů je způsobeno chybami v komunikaci, a to jak mezi starosty a občany, tak přímo mezi Správou Národního parku, starosty a občany. Občané často nevidí status Národního parku jako benefit, je tedy nutné zahájit a podpořit kroky vedoucí ke změně tohoto názoru.

Grafické přílohy: [podyji_graf1.jpg](#) [1]

 [podyji_graf2.jpg](#) [2]

[podyji_graf3.jpg](#) [3]

Zdroj: Cihar M., Stankova J. 2006: Attitudes of stakeholders towards the Podyji/Thaya River Basin National Park in the Czech Republic. *Journal of Environmental Management* 81: 273-285.

Zadal: Alena Bartošová

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/narodni-park-podyji-postoje-nazory-mistnich-obcanu-starostu-turistu>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/podyji_graf1.jpg

[2] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/podyji_graf2.jpg

[3] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/podyji_graf3.jpg